

Kathmandu, 28 april 2008

De zaterdagmorgen begint met een kop koffie en vervolgens met de rikshaw naar het busstation. Een groot station waar ik zonder de hulp van Ganesh alleen met de grootste moeite de bus zou hebben gevonden naar Bahrabise. Niet alleen omdat er 10-tallen bussen kriskras door elkaar staan met uitsluitend in het Nepalees de bestemming, maar ook omdat de meeste mensen werkelijk geen woord Engels spreken. Ik speel met de gedachte om aanstaande donderdag en vrijdag naar Nagarkot te gaan en die (mini)bus vertrekt van hetzelfde station. Dat wordt een hele uitzoekerij, dat is wel zeker. Maar goed, de bus naar Bahrabise (plm. 90/95 km. ten noordoosten van K'du) is er een zoals alle andere bussen: minimaal 30 jaar oud zo niet ouder, een zwaar gehavend/opgelapt exemplaar, stoelen die voor geen meter zitten, losse zittingen, armsteunen die niet functioneren, etc. Echt ongelooflijk en je vraagt je af, komt dit wel goed met deze bus: banden, stuurwiel, remmen. Hoe staat het daarmee? Nou, na 300 km. in zo'n bus te hebben gezeten, kan ik jullie verzekeren: ze doen het werkelijk prima in de bergen en op de meest primitieve wegen kunnen ze goed uit de voeten. Wij hadden bovendien een goeie chauffeur, dus dat was ook een zorg minder. De sfeer in zo'n bus is in één woord fantastisch: er draait heerlijke Nepalese muziek, de bus vervoert alles wat denkbaar is: grote balen rijst, kippen, geiten, grote plastic emmers met onduidelijke inhoud, hele vrachten kleren/t-shirts en, o ja, ook nog mensen. Ik moest over de nodige vracht heenklauteren om op een plaats terecht te komen, mensen lachen en hebben plezier, zijn zeer hulpvaardig naar elkaar toe alsof ze elkaar al jaren kennen en er ontstaat zoiets als een 'busgemeenschap'. En dan de 'conducteur' die op de treeplank staand en half naar buiten hangend het moment van 'stoppen' en 'vertrekken' bepaalt door simpel 2x met zijn hand op het dak te slaan of tegen de zijkant van de bus. Verder pendelt hij regelmatig op en neer tussen zijn vaste stek, de treeplank, en de dakpassagiers om de ritprijs te incasseren. De bus rijdt rustig verder, terwijl hij zijn capriolen met een ongelooflijke snelheid en behendigheid uitvoert. Van ARBO hebben ze hier gelukkig nog niet gehoord en dat moet wat mij betreft vooral zo blijven. Vrijheidsbeleving, avonturisme en individuele waaghalzerij worden hier nog op grote schaal gepraktiseerd en gewaardeerd. Ik zie alle passagiers genieten. Voor Haagse regelneven en -nichten zou dit natuurlijk een nachtmerrie zijn, maar, als zij daar de kans toe zouden krijgen, ook een waar walhalla, want regels bestaan hier domweg niet. Kun je je er iets bij voorstellen? Zo niet, dan maken de foto's dat in een oogopslag duidelijk.

De bus komt grommend in beweging, een vette rookwalm uitbrakend maar daar maalt niemand om (alleen Manus). Eerst naar Bhaktapur en vervolgens door een zeer afwisselend en prachtig berglandschap naar Barhabise. In Nepal staat 95 km. 'bussen' gelijk aan minimaal 3,5 a 4 uur reizen. Er wordt natuurlijk regelmatig gestopt voor in- en uitstappende passagiers, maar als iemand nodig moet, dan wordt er ook gewoon onderweg even gestopt. Tsja, dan gaan er gelijk meer mannen, incl. de chauffeur. Vrouwen hebben ook hier, en dat geldt niet alleen voor dit mannenprivilege, het nakijken. Tsja, daar hoef je in Nederland niet mee aan te komen. Heerlijk allemaal, ik heb echt genoten. Bij elke stop stroomt de bus vol (en weer leeg) met verkopers van horloges, komkommers, kranten, water en prullaria. En dan de toeters: alle bussen hebben minimaal 3- zo niet 4-, 5- of 6-tonige toeters en bij elke bocht, en daar hebben ze er hier heel veel van, wordt er uitgebreid getoeterd (en terecht). Genieten echt, ik heb er regelmatig heel veel plezier om gehad.

Onderweg een soms adembenemend mooi landschap, maar de armoede die ik zag in de diverse dorpen waar we door heen kwamen en even stilstonden was ook adembenemend. Dit is een godvergeten straatarm land, het is soms niet te geloven en soms ook om moedeloos van te worden. Want er is geen duidelijk begin noch eind. Letterlijk ALLES moet aangepakt worden of NIETS denk ik ook wel 'ns. De Nepalezen maken op mij niet de indruk een ongelukkig volk te zijn, integendeel, de saamhorigheid en de gemeenschapszin zijn hier zichtbaar en voelbaar aanwezig. Dus waar maken wij Westerlingen ons nou eigenlijk druk om. Stop, dat is een andere discussie.

Na een colaatje door naar de Nepalees-Tibetaanse grens. Het landschap wordt ruiger en ontoegankelijker, we gaan van 900 naar ruim 1.750 meter hoogte. Barhabise - Kodari is een afstandje van nix (45 km.), maar we hebben daar bijna 2,5 uur voor nodig. In de bus sta ik mijn zitplaats af aan een oud vrouwtje van tegen de 80 (In Nepal oog je op 60-jarige leeftijd als 80!!) en hangend tegen grote balen met weet ik wat er in zit, maak ik oogcontact met 2 kinderen die mij eerst zitten aan te staren en vervolgens, nadat ik de luid kakelende kip naast mij heb gefotografeerd, ook op de foto willen. De bus zoekt zich ondertussen luid grommend een weg naar boven en, ja hoor, na zo'n 1,5 uur zijn we eindelijk in Tatopani, ofwel Hot Springs in het Nepalees. De grens is nu toch echt dichtbij en ik merk dat ik heel benieuwd ben wat ik daar aantref en er gaat ook weer zo'n gevoel door me heen van

'wat ben ik gelukkig met mijn besluit om dit werk te gaan doen'. Na nog een paar stijgbochten komt Kodari in zicht, niet veel meer dan een langgerekte weg naar de grensovergang met naar blijkt heel veel 'golfplaatwinkeltjes en dito cottages' of nog minder, een druk gekrioel van mannen, vrouwen kinderen en honden en daar tussendoor laverend dikke Tata-vrachtwagens, uiteraard luid toeterend en de nodige pick-ups. Kortom, een drukte van jewelste en dat had ik kunnen vermoeden, want de weg van K'du - Kodari maakt deel uit van de eeuwenoude Arniko Highway, de handelsroute die India verbindt met China. Volgens Lonely Planet is het Kailash Tashi Delek hotel het minst slechte guest house, dus nemen we daar een kamer. Vervolgens met z'n 2-en op zoek naar de Friendship Bridge. Na verloop van tijd, ik word werkelijk door jan en alleman aangestaard en nagekeken, komt er een groot hek in zicht. Op datzelfde moment worden we aangehouden en wordt ons op besliste toon verzocht om om te keren. Geen discussie, de Friendship Bridge ligt even niet op mijn komst te wachten, zoveel is wel duidelijk. Na enig protest onzerzijds gaan we, teruglopend, op zoek naar het hoogste roof top terras van Kodari. Op het moment dat ik een foto wil maken van de duidelijk zichtbare brug, staat er, naar wat later blijkt een Chinees te zijn, een 'functionaris' op het dakterras (hij is achter ons aan gelopen) die mij duidelijk maakt dat ik geen foto mag maken van de FB. Wat krijgen we nou, is mijn reactie, hoezo niet? Geen uitleg, nee is gewoon nee. Naar beneden lopend zie ik kans snel 2 foto's te maken, terwijl die kutChinees nog op het dak staat te delibereren met een paar collega's. Wat blijkt nou het geval? Op Nepalees grondgebied in casu in Kodari zijn 'burgerChinezen' actief, die Westerlingen 'volgen' (volgens onze hoteleigenares 'zaten er 3 Chinezen achter ons aan') die wel eens moeilijk zouden kunnen gaan doen. Aangezien ik zaterdagmiddag echt de enige Westerling in Kodari ben kost het niet zoveel moeite mij eruit te pikken en te 'volgen'. Even later verzoekt zij ons vriendelijk om weg te gaan uit haar hotel en een kamer te zoeken in Tatopani. Ze blijkt, zegt Ganesh tegen mij, op een soort zwarte lijst te staan van onze Chinese 'vrienden' en ze vreest problemen en extra controle wanneer wij kamer 103 aanhouden. Ongelooflijk, deze intimidatie. Wij besluiten zeker niet naar Tatopani terug te gaan, tenslotte heb ik een visum voor heel Nepal en niet voor Nepal -/- Kodari, en we nemen onze intrek in het Manakamana Guest House, een vervallen tent met hokken om in te slapen. Comfort/kwaliteit 0,0 en toch nog Rps300: een schandalige prijs-/kwaliteitsverhouding (haha). Wij terug naar ons eerste hotel, Ganesh gaat kijken of hij wel de grens over kan, ik pak een dikke pils. Na verloop van tijd besluit ik een tweede poging te wagen om de Friendship Bridge van nabij te bekijken. Quasi achteloos loop ik richting hek, kom opnieuw langs een 10-tal Nepalese politie-agenten en militairen in een soort controlepost, hoor niks en loop dus gewoon door. Maar dan toch ineens, ja hoor, staat er een hele vriendelijke Nepalees in blauw camouflagepak voor mijn neus die vraagt wat ik wil gaan doen. Nou ja, da's wel duidelijk en ja hem eigenlijk ook wel, vervolgens komen er nog een paar engelssprekende militairen bij. Slot van het liedje: 'ja', ik mag de brug 'in levende lijve' zien en 'ja', ik mag er foto's van maken. Dat klinkt een stuk beter, dit zijn in elk geval geen Chinezen! Ik door het hek en jawel, weer een paar vrolijke Nepalese militairen. Kennelijk niet allemaal even goed geïnstrueerd, want 'ja', ik mag de brug wel gaan zien, maar 'nee', ik mag er geen foto's van maken. Ook goed, bedacht ik mijzelf, en wil doorlopen, maar op dat moment komt er een enigszins geagiteerde meneer aanlopen die mij dringend duidelijk maakt dat ik als de-wiede-weerga (hoe schrijf je dat eigenlijk?) terug moet en op besliste toon wil weten 'where are you from'? Zonder het antwoord echter af te wachten beent hij even geagiteerd weer weg, terwijl hij al omkijkend er zich wel van verzekerd dat ik hem, zij het met grote tegenzin, volg. Daarmee eindigt 2x 'ja' in 2x 'nee', da's een behoorlijke tegenvaller. De militairen zijn geneigd zich naar mij toe te verontschuldigen voor de hele gang van zaken, maar ja die meneer van de Nepalese Visumdienst zal ik maar zeggen en de Chinezen zijn uiterst nerveus en bang voor 'typisch Westers gedoe' inzake Tibet. Wanneer opnieuw een onduidelijke meneer, maar zekers te weten geen Nepalese militair of politiemann, plotseling opduikt en mij ten overvloede maant terug te gaan, vraag ik 'm of ie misschien een Chinees is. Hij heeft overduidelijk geen zin in een 'open' gesprek hierover, want hij taait gelijk af. Een paar dagen daarvoor, zo laat onze aanvankelijke hoteleigenares aan Ganesh weten, was er een Westerse toerist op de FB geweest en had daar om zijn vriendschap met en voor Tibet te tonen een bannertje ontvouwt met de opbeurende en positief bedoelde tekst 'Free Tibet' en wie wil dat nou niet, haha? Deze geste wordt echter niet op prijs gesteld. Woedende Chinezen op de Friendship Bridge, dan moet het wel erg zijn en, inderdaad, sindsdien zijn er Chinese 'stalkers' op Nepalees grondgebied actief, zoals ik persoonlijk heb mogen ervaren. Dat gebeurt gewoon en de Nepalese overheid staat dit oogluikend toe, omdat een boze rode beer veel erger is dan een paar Tibetaanse monniken de mond snoeren of een demonstratieverbod opleggen. Wat ik al zei: de gemeenschappelijke Friendship Bridge is een Chinese PR-vinding, maar dan wel op haar voorwaarden! Ook Ganesh ziet in, dat wat hier gebeurt normaal gesproken niet kan, maar de Nepalese overheid is

nog te zwak om de immense Chinese druk om zich in de Tibetkwestie te voegen naar Beijing te weerstaan. Zo zit dat en niet anders en, inderdaad, het lijkt echt helemaal nergens op.

Na Ganesh weer te hebben teruggevonden, hem werd door de Chinezen op duidelijke toon te verstaan gegeven niet welkom te zijn in Tibet voor het doen van kleine inkopen, zijn we wat gaan eten en vervolgens, na nog een rondje lopen door Kodari, gaan slapen. Een vreselijk bed, toch lekker geslapen.

Na ons ontbijt, teruggelopen naar Tatopani om de Hot Springs te bezoeken. Nou een ding is zeker, de hot springs doen hun naam eer aan, want ze blijken zeer heet te zijn, althans voor mij. Terwijl ik richting WC ga, verkeer ik in de veronderstelling, dat Ganesh wel op een bankje gezeten op mij wacht. Maar teruggekomen blijkt hij niet op het bankje te zitten, maar vol ingezeept onder een van de hot springs te staan. Dat ziet er goed uit! Na een foto van hem te hebben gemaakt, besluit ik dat ook te doen, waarna Ganesh, inmiddels aangekleed, hetzelfde doet maar dan van mij. Lekker opgefrist, ons guest house was een smerige bende waar je nog geen hond zou willen wassen, wachten we in Tatopani op de bus om na 6 uur 'bussen' heelhuids en 'gelukkig' aan te komen in de waanzinnige verkeerschaos van Kathmandu.

Hartelijke groet en liefs van
Herman